

KANARYA ADALARI'NA DOĞRU

Uzaklar II de, mürettebatı gibi heyecanlı. Bir an önce açık denize çıkmak için sabırsızlanıyor. Biraz sonra okyanustayız. 500 mil boyunca hiç durmadan gideceğiz. Bu, karanın sıkıntılarında uzakta geçecek beş gün anlamına da geliyor.

Botla karadan eve dönüş.

Küçük denizci Timmy Uzaklar II'de.

Sibel mavi panjurlu köy kahvesinde...

Arkamdaki palmiyeler 16 sene önce bu kadardı.

Adanın çoğu yeri altın rengi kumullarla kaplı.

Okyanusa çıkınca ikimiz de derin bir nefes aldık. Bouregreg Nehri'nin çamur rengi sularındaki kısacık yolculuğumuz sadece bizi değil tekneyi de germiş olmalı ki, okyanusun lacivert sularına kavuşunca Uzaklar II'nin de derin bir 'ohh' çektiğini duyar gibi olduk. Teknenin açık denize çevrili pruvasına bakınca, Rabat'ta zoraki kalışımızın yarattığı gerilimin üzerinden kalktığını, çocukluğumdan kalma bir sevinç ve hafiflik duygusunun içimi kapladığını hissettim. Önümüzde artık mutluluk vaadeden uçsuz bucaksız bir açıklık var. Rabat'tan aklımda kalan son görüntüler, sevgili arkadaşlarımızın gülümseyen yüzleri. Mehmet Aksın ve Yeşim Büber ile Mehmet'in oğlu Sacha, Rabat Kalesi'ne çıkmış, burçlar arasından el sallayarak Uzaklar'ı uğurluyorlardı. Bakalım tekrar ne zaman bir araya geleceğiz.

Pusula rotamız 264 derece. 80 mil kadar bu rotayla açık denize doğru gideceğiz. Böylece kıyıya yakın sularda avlanan balıkçıların ve gemilerin yolundan çıkmış oluyoruz. Ayrıca eğer güneybatıdan bastırılan bir fırtınaya yakalanırsak, Afrika sahillerine yakın düşmemiş olacağız. Hava

ve deniz koşulları şimdilik tam arzu ettiğimiz gibi. Rüzgâr kuzeyden 4 kuvvetinde esiyor. Ana yelken ve cenova ile 7-7.5 knot sürat yapıyoruz. Kuzeybatıdan gelen üç metre yüksekliğindeki ölü denizler tekneyi biraz yalpyaya düşürüyor, ama rahatsız edici bir sallantı yok.

SİBEL HASTA

Akşam rüzgâr hafifliyor. Sahilden 20 mil açtıkta. Bu sular dünyanın en bereketli balık yataklarından sayılıyor. Etrafımız balıkçı gemileriyle çevrili. Birinin ışığı kaybolmadan diğerininki beliriyor. Bir keresinde görüş mesafemiz içinde tam 12 ayrı geminin fenerini sayıyorum. Gece Kuzey Afrika'nın en büyük şehri Casablanca'nın açığından geçiyoruz. Çok uzağında olmamıza rağmen şehrin göğe vuran ışıkları görülüyor. Gökyüzünün o tarafındaki çok geniş bir saha bu ışıklarla kızarmış. Sabaha karşı haritaya işaretlediğim ilk rota ayağının üzerine geliyoruz. 30 derece kadar iskeleye dönerek 230° olan yeni rotamıza giriyoruz. Bu rota bizi Kanarya Adaları'nın en kuzeyindeki Graciosa Adası'na götürecektir.

Sabah güneş doğarken akşamdan kalan barbutuna pilakiye ekmek doğrayıp kahvaltı yapıyorum. Sibel akşamdan beri kamarada uyuyor. Rabat'ta ağır bir grip geçirmişti. Geçti zannettiğimiz hastalığı yola çıktıktan bir süre sonra yeniden tekrarlardı. Burnu çeşme gibi akıyor.

Çok halsiz, devamlı yatmak istiyor. Hava soğuk olmamasına rağmen üşüyor. "Donuyorum, sanki sırtımı buza dayamış gibiyim" diyor. Bu vaziyette vardiya tutması mümkün değil, dinleniyor.

TWISTLE RIG

Rota değişikliğinden sonra rüzgâr kıçtan gelmeye başladı. Cenova ana yelkenin gölgesinde kaldığından tam çalışmıyor. Gönder takmak lazım. Bu sefer her zamankinden farklı, yeni bir sistem deneyeceğiz. Teoman Arsay'dan dinlemiştim. Teknesi Mat ile Atlantik'i geçerken pupa seyirlerde, İngilizcesi 'twistle rig' olan bir donanım kullanmış. Bu sistemde ön yelkenleri tutan gönderler direk yerine, hac şeklindeki bir aparata bağlanıyor. Teoman Ağabey yola çıkmadan önce, "kullanınca çok memnun kalacaksınız," diyerek bu aparatı bize vermişti.

Ana yelkeni indirerek 'bükülebilir donanım' kurmaya başladık. Önce tam ortalarından birbirine kaynaklı 30'ar santimlik iki krom lamadan oluşan artı şeklindeki aparatı baş üstüne götürdük. Üst ve alt uçlarından iki ayrı halatla ana direğin biraz önünde ve güverteden 1.5 metre yukarıda, havada asılı duracak şekilde bağladık. Sonra cenovayı sancağa, trinketi iskeleye iki ayrı gönderle bastık. Gönderlerin boştaki uçları aparatın yatay lamasının iki ucuna takılınca donanım kurulmuş oldu. Bu sistemde direğe sabitlenmediği için gönderler iki

Graciosa'nın tek demir yeri adanın güney batısındaki 'Playa Francesa' adlı koy. Yarım ay şeklindeki koyun sahili ve suyun altı beyaz kum.

Graciosa'da dalışa hazırlanırken...

yana salınabiliyorlar. Bu da iki önemli fayda sağlıyor. Birincisi tekne çok daha az yalpaya düşüyor. İkincisi ise yelkenler rüzgârı daha geniş bir açıyla alabiliyor. Rüzgâr apaza yaklaşırsa dahi bu sistemde yelkenler çalışıyor.

SÜLO VE SİMBAD

Yola çıktığımızdan beri tekneyi rüzgâr dümeni idare ediyor. İsveç yapımı, Sailomat marka rüzgâr dümenine 'Sülo' adını vermiştik. Sülo harika bir serdümen, ara vermeden günlerce vardiya tutabiliyor. Yemeyen, içmeyen, üstelik bu durumundan hiç şikâyetçi olmayan, eşi bulunmaz bir gemici. Ancak rüzgâr sertleştiği zaman biraz zorlanıyor. Sülo'nun gücünün yetmediği yerde devreye 'Simbad' giriyor. Simrad marka oto pilotumuzun adı da Simbad. Ondan da çok memnunuz. Adını aldığı eski zaman denizcisi gibi güçlü kuvvetli. Uzaklar II'yi her havada abrayabiliyor. Tek kusuru elektriği çok seviyor olması.

Açık denize doğru gittikçe balıkçılar azalıyor, ama gemi trafiği devam ediyor. Bir ara ufukta bir petrol platformu gördük. Hâlbuki yolumuz üzerinde böyle bir şey olmaması lâzım. Haritayı bir daha kontrol ettim. Biraz daha ilerleyince petrol platformu zannettiğim şeyin bir gemi olduğu anlaşıldı.

Üzerinde çelikten kuleler taşıyan garip bir gemi... Epey açığımızdan kuzeye doğru geçip gitti.

Rüzgârın yönünde ve kuvvetinde önemli bir değişiklik yok. Üç gündür kuzeydoğudan dört kuvvetinde esiyor. Ayıbaçağı şeklinde açılmış cenova ve trinket, Sülo'nun kontrolündeki tekneyi güneye doğru çekip götürüyor. Bize, gözcülük yapmaktan başka pek bir iş düşmüyor. Sibel yattığı için havuzlukta daha çok ben oluyorum. Bugün etrafımızda çok sayıda martı vardı. Gün boyu Uzaklar'ı takip ettiler. Büyük bir sürü teknenin ilerisinde suyun üzerine konup yaklaşmamızı bekliyor. Aralarından geçerken kafalarını çevirip bizi seyrediyorlar.

Göz göze geliyoruz. Sanki bir şey söylemek ister gibi gözlerimin içine bakıyorlar. Tekne 100 metre kadar ilerledikten sonra sürü havalanıp üstümüzden geçerek, ilerimizde bir yerde tekrar suya konuyor. Gene karşılıklı bakışarak aralarından geçiyoruz. Biraz sonra kanat çırparak havalanıp ilerde bir yere iniyorlar. Yüzlerini bize çevirip yaklaşmamızı bekliyorlar. Oyun böyle sürüp, gidiyor. Daha önce hiçbir yerin martılarında bu tarz bir davranış şekli görmemişim. Acaba bu sularda avlanan balıkçılar mı onları bu oyuna alıştırdılar?

DENİZALTI DAĞI

Sibel'in hastalığı devam ediyor. Neyse ki ilaç sıkıntımız yok. Seyahatimizin destekçilerinden Acıbadem Sigorta'nın tıp doktoru olan Genel Müdürü sevgili Ömer Karahan yola çıkmadan önce, neredeyse küçük bir klinik açmaya yetecek kadar ilaç vermişti. Oksijen tüpümüz, yara dıkme setimiz bile var. Ancak Sibel'in burnunu hiçbir ilaç durduramıyor. Bir şişeye deniz suyu doldurup veriyorum. Burundan genzine çekebilirse faydası olur.

Yoldaki dördüncü günümüzde barometre düşmeye başladı. Düşen barometreyle birlikte rüzgâr da kuvvetleniyor. Poyraz gece yarısından sonra 7 kuvveti buldu, sağanaklarda 8 kuvvete kadar yükseliyor. Cenovayı küçültmeye çalışırken sarma halatı 'pat' diye bir ses çıkararak koptu, neyse ki kıştırmaçla vinç arasından... Eğer daha ileriden kopsaydı kapamaya çalıştığımız yelkenin hepsi birden açılacaktı. Tekne küçültülmüş yelkenle bile 7 knot sürat yapıyor. Rüzgâr soğuk soğuk esiyor. Rotamız Conception Denizaltı Dağı'nın üzerinden geçiyor. Burada derinlik 2 bin metreden 150 metreye düşüyor.

Denizaltı dağının üzerine geldiğimizde dalgalar biraz daha irileşti. Bazıları yandan aykırı gelip hızla bordaya çarpıyor. Ancak etrafımızda kötü

Kanarya Adaları'nın en güzel demiryeri, Francesa Koyu.

Deniz kumunun içinde yetişen değişik bitkiler...

Deniz böceklerinin kabuklarından oluşmuş bir tepe.

Graciosa'nın sakin
ve huzurlu yerlileri...

denilebilecek bir deniz yok. Aklıma ilk seyahatimiz geliyor. 16 sene önce aynı yerden geçerken hava ve deniz çok kötüydü. Pupadan gelen dev dalgaları görmemek için arkamıza bakmamaya çalışıyorduk. Üstelik mevkîimizi tam olarak bilmiyor, yerimizi belirleyebilmek için yanmadığımız tahmin ettiğimiz bir feneri bulmaya çalışıyorduk.

BURASI KANARYALAR MI?

Sabah şafak sökerken havuzluğa çıktığımda adaları gördüm. En kuzeyde sivri tepeleriyle kimsenin oturmadığı Alegrema Adası. Onun altında küçük El Roquete... Bizim gideceğimiz ikiz tepeli Graciosa biraz daha güneyde. Alacakaranlıkta çift hörgüçlü bir hayaleti andırıyor. Hava yavaş yavaş aydınlanıyor. Ama güneş yok. Gri bir gökyüzünün altındaki gri bir denizin üzerinde yalpalayarak ilerliyoruz. Biraz sonra havuzluğa Sibel de geliyor. Dün akşamdan beri kendini daha iyi hissediyor. Deniz suyu burnunun akmasını durdurdu.

Üzerine polar tipi yağmurluğunu giymiş, başında yün bere. Buz gibi esen rüzgârda gözlerini kısıyarak adalara bakıyor. Sonra bana dönerek, "Osman, Kanaryalar'a geldiğimize emin misin?" diye soruyor. Ona Kanaryalar'da yılın 12 ayı havanın sıcak olduğunu, demirleyince kendimizi denize atacağımızı söylemiştim. Türkiyeden çıktığımızdan beri ilk defa denize gireceği için çok sevinmişti. Graciosa'nın tek demir yeri adanın güney batısındaki 'Playa Francesa' adlı koy. Yarım ay şeklindeki koyun sahili ve suyun altı beyaz kum. Rabat'tan ayrılışımızdan 4 gün 21 saat sonra, çok şükür kazasız belasız, 6 metreye demirimizi funda ediyoruz. Tekneyi neta ettikten sonra hem varışımızı kutlamak, hem de günlerden pazar olduğu için pastırmalı yumurtayla kahvaltı edeceğiz.

Koyda bizden başka iki tekne daha demirlemiş. Rabat'ta tanıdığımız Skua ve Duty Free... İkisi de Hollanda bayraklı. Daha demir zincirine bosa

16 sene içinde adada fazla bir değişiklik olmamışa benziyor. Günlük hayat aynı ağır tempoyla akıyor. Denizden dönen balıkçılar avlarını el arabasıyla taşımaya devam ediyorlar...

tutmadan Duty Free'den Herrwich botla gelerek akşam yemeğine davet ediyor. İki yaşındaki oğlu Timmy de botta. Babası bizle konuşurken o da gülümseyerek bizi izliyor. Küçük çocuk neredeyse çırılçıplak, üzerinde sadece bezi bağlı... Biz kalın giysilerimizin içinde üşürken, o çıplak ayaklarını botun içindeki soğuk sulara vurarak eğleniyor.

GRACIOSA ADASI

Burası küçük bir ada. Eni üç kilometre bile değil. Boyu ise 6,5 kilometre kadar. Adanın etrafında araba yolu yok, olsa çevresini dolaşmak 15 dakika bile sürmez. İki tepe dışında arazi düz. Tek yerleşim yeri geniş bir kum sahanın üzerine kurulmuş La Sociedad adlı köy. Beyaz boyalı, tek katlı kutu gibi evlerin arasındaki sokakların zemini kum olarak kalmış. Kimsenin aklına üzerlerine asfalt dökmek gelmemiş. Belki de bu yüzden insanlar çok sakin ve huzurlu görünüyorlar. Kumun üzerinde yürürken vücutlarındaki negatif enerji toprağa akıyor olmalı.

16 sene içinde adada fazla bir değişiklik olmamışa benziyor. Günlük hayat aynı ağır tempoyla akıyor. Denizden dönen balıkçılar avlarını el arabasıyla

taşımaya devam ediyorlar. Yaşlılar gene kahve önündeki tahta kanepede güneşleniyor. Benim gözüme çarpan tek değişiklik, içinde bir kişinin çalıştığı tek odalı bir banka şubesiyle, üzerinde 'Markef' yazan iki büyükçe bakkal dükkânının açılmış olması. Ada dışarıdan bakılınca kupkuru bir çölü andırıyor. Ancak içine girildiğinde kendine özgü zengin bir bitki örtüsüne sahip olduğu anlaşılıyor. Demirlediğimiz yerden köy 2,5 kilometre mesafede. Yürüyerek köye giderken ne kadar zengin bir doğa parçasının üzerinde olduğumuzu fark ediyoruz. Deniz kumlarının arasında yetişen ve başka hiçbir yerde rastlamadığımız çiçekler, bitkiler, küçük canlılar. Uzaktan çölü andıran çoraklığın arasında Sibel küçük bir deniz börülcesi tarlası bile buldu!.. Dayanamayıp topladık. Akşam bol sarımsaklı salatası pek lezzetli oldu. **MBY**

Osman Atasoy, Uzaklar II ile yeni seyahati için 11 Ekim 2008'de yola çıktı. Atasoy'un hedefi, dünyada az sayıda denizcinin dönmeyi başarabildiği Horn Burnu. Osman Atasoy, izlediği rotayı, yaşadığı macerayı her ay **MBY** okuyucularıyla paylaşıyor. www.osmanatasoy.org

Volkanik tepede çay keyfi... Termosumuz yanımızda!

Rüzgâr dümeni 'Sülo' görev başında.

Bu garip yüklü gemiyi önce petrol platformu sandık.